

ชื่อวิทยานิพนธ์	คำวิจารณ์หะดีษเฉพาะความหมายภาษาไทยในหนังสือคุณค่าของอะมาลของซัยคุลหะดีษ เมาลานา มุฮัมมัด ชะกะรียา
ผู้เขียน	นายเชาว์ฤทธิ์ เรื่องปราชญ์
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแหล่งที่มาและประเมินสถานภาพของหะดีษเฉพาะความหมายภาษาไทยในหนังสือคุณค่าของอะมาลของซัยคุลหะดีษ เมาลานา มุฮัมมัด ชะกะรียา วิธดำเนินการวิจัย โดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยทางการตำหนักริชาญหะดีษ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ คัดลอกหะดีษจากหนังสือดังกล่าว พร้อมทั้งกำกับหมายเลขของหะดีษ และหมายเลขหน้าหนังสือที่ปรากฏหะดีษ ค้นหาแหล่งที่มาจากหนังสือคู่มือค้นหาหะดีษ หนังสือสารบัญหะดีษ ตรวจสอบสถานภาพจากคำตัดสินของบรรดาปราชญ์หะดีษ โดยยึดทัศนะของปราชญ์หะดีษสายกลาง (มูตะดลีน)

ผลการวิจัยพบว่า เมาลานา มุฮัมมัด ชะกะรียา มีชื่อเต็มว่า มุฮัมมัด ชะกะรียา อัลกันดะฮะดีษ เป็นปราชญ์ท่านหนึ่งที่เชี่ยวชาญหะดีษ เกิดเมื่อวันที่ 11 เดือนรอมฎอน ปีอิหฺเราะฮ์ศักราชที่ 1315 ตรงกับคริสต์ศักราช 1895 ที่เมืองกานดะฮะดีษ อยู่ในเขตมูซ็อฟฟิร นะฆร์ ประเทศอินเดีย ท่านเกิดในตระกูลของผู้ทรงความรู้ และเคร่งครัดในศาสนา เป็นตระกูลที่มีบรรพบุรุษล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีชื่อเสียงในด้านการทำงานเพื่ออิสลาม การศึกษาวิชาศาสนาและอัลกุรอาน ท่านใช้ชีวิตในการสอนหะดีษเป็นระยะเวลาอันยาวนานและมีความเชี่ยวชาญ จนได้รับการขนานนามจากกลุ่มญะมาอ์ตดับลิฆว่า เป็น “ซัยคุลหะดีษ” ซึ่งมีความหมายว่า ปราชญ์ด้านหะดีษ

หะดีษที่ทำการตำหนักริชาญทั้งหมดมีจำนวน 441 หะดีษ แบ่งออกเป็นหะดีษเศาะเหียะห์จำนวน 161 หะดีษ หรือ 36.50% หะดีษหะสันจำนวน 77 หะดีษ หรือ 17.46% หะดีษญะอะอิฟ จำนวน 132 หะดีษ หรือ 29.93% หะดีษญะอะอิฟญิดคิน จำนวน 35 หะดีษ หรือ 7.93% หะดีษเมาลูว๊ะ จำนวน 25 หะดีษ หรือ 5.66% ไม่พบสายรายงานและสถานภาพของหะดีษ จำนวน 11 หะดีษ หรือ 2.49% ทั้งหมดอยู่ในข่ายหะดีษมักนูด จำนวน 238 หะดีษ หรือ 53.96% และอยู่ในข่ายมัรดูคจำนวน 203 หะดีษ หรือ 46.04%

หนังสือคุณค่าของอะมาลของซัยคุลหะดีษ เมาลานา มุฮัมมัด ชะกะรียา เป็นหนังสือแนวรวบรวมเรื่องราวที่เกี่ยวกับคุณค่าและความประเสริฐของการปฏิบัติศาสนกิจ (Fada'il)

หนังสือในแนวนี้นี้มักจะปรากฏหะดีษเถาะอิฟ เถาะอิฟญิดัน และหะดีษเมาฎีวะ สาเหตุเนื่องจาก กฎเกณฑ์ของนักปราชญ์ในเรื่องของการนำหะดีษเถาะอิฟมาใช้เป็นหลักฐาน แม้ว่ามาลานา มุฮัมมัด ชะกะรียา เป็นผู้ที่เชี่ยวชาญหะดีษท่านหนึ่ง แต่กระนั้นหนังสือของท่านก็ไม่ปลอดจาก หะดีษประเภทเหล่านี้ แม้ว่าจะปรากฏในสัดส่วนที่น้อยนิดก็ตาม

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title	The Takhrīj al-Ḥadīth Focusing on its Meaning in Thai in the Book of <i>Faḍā'il 'Amāl</i> by Shaykh al-Ḥadīth Mawlānā Muḥammad Zakarīyā
Author	Mr. Chaowarit Ruangpratch
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2011

ABSTRACT

The present research has the key objective of investigating into the sources of prophetic traditions (*Ḥadīth*) with their translation into Thai which are cited in *Faḍā'il 'Amāl*, a reputable religious treatise authored by Shaykh al-Ḥadīth Mawlānā Muḥammad Zakarīyā, and authenticating them. The method employed in conducting the study is the authentication of prophetic traditions (*Takhrīj al-Ḥadīth*), which is basically composed of the following steps: (i) copying the target traditions from a particular book and numbering them along with page number in which they are cited, (ii) investigating into the sources of the traditions found by consulting one of the concordances of prophetic narrations or the *Ḥadīth* indices, and (iii) authenticating and classifying the traditions based on verdicts given by *Ḥadīth* scholars who are categorically regarded moderate (*Mu'tadilīn*).

The findings are as follows:

Mawlānā Muḥammad Zakarīyā, fully named Muḥammad Zakarīya al-Kandhlawī, was a prominent scholar who had notable expertise in the science of *Ḥadīth*. He was born in an eminent family of learned individuals who gained reputation through their activism for Islam, high levels of religious education, and knowledge in the Holy Qur'an. Mawlānā Muḥammad Zakarīyā was so strongly committed to the dedication of his life to the teaching of *Ḥadīth* and had expertise in this science that he received an honorary designation from Tablīghī Jamā'at as "*Shaykh al-Ḥadīth*" which literally means the scholar of prophetic traditions.

There were found a total of 441 prophetic traditions (*Ḥadīth*) with Thai translation in the treatise to authenticate. They were categorised into six classes: (i) authentic traditions (*Ḥadīth Ṣaḥīḥ*) with a number of 161 traditions (36.50%), (ii) fine traditions (*Ḥadīth Ḥasan*) with a number of 77 traditions (17.46%), (iii) weak traditions (*Ḥadīth Ḍa'īf*) with a number of 132 traditions (29.93%), (iv) very weak traditions (*Ḥadīth Ḍa'īf Jiddan*)

with a number of 35 traditions (7.93%), (v) fabricated traditions (*Ḥadīth Mawdu'*) with a number of 25 traditions (5.66%), and (vi) no-source traditions with a number of 11 traditions (2.49%), all of which are placed in two categories, i.e. the accepted category (*Maqbûl*) with a number of 238 traditions (53.96%) and the rejected category (*Mardûd*) with a number of 203 traditions (46.04%).

Faḍā'il 'Amāl, authored by Mawlānā Muḥammad Zakarīyā, is a collection of persuasive stories in relation to the significance and merits (*Faḍā'il*) of performing good works (*'Amāl*). Such a treatise is invariably found to be inclusive of weak, very weak, and fabricated traditions because of the authors' lenient standards in referring to weak traditions as proof for encouragement of performing good works. Mawlānā Muḥammad Zakarīyā was celebrated as an expert in the science of *Ḥadīth*. However, his work done in the purpose of enjoining good works was not absolutely free from those weak traditions, though found in a minimal proportion.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

عنوان الرسالة العلمية: تخريج الأحاديث الخاصة بمعاني اللغة التايلاندية في كتاب "فضائل الأعمال"

لشيخ الحديث مولانا محمد زكريا

الطالب: شوارد روانج برات

قسم الدراسة: الدراسات الإسلامية

العام الجامعي: 1432 هـ

مستخلص البحث

يهدف هذا البحث لدراسة مصادر ودرجة الأحاديث الواردة الخاصة بمعاني اللغة التايلاندية في كتاب "فضائل الأعمال" لشيخ الحديث مولانا محمد زكريا . سلك الباحث في بحثه منهج تخريج الحديث بحيث تخطى الخطوات التالية بدءاً باستنساخ الحديث المقصود تخريجه وترقيمه وذكر رقم الصفحات ، ومن ثم الرجوع إلى مصدر الحديث من كتب التخريج ، والاعتماد على معاجم أطراف الأحاديث أو المعجم المفهرس لألفاظ الحديث ، وتحقيق درجة الحديث استناداً إلى حكم علماء الحديث المعتبرين المعتدلين في الجرح والتعديل.

وقد توصل الباحث إلى النتائج التالية: إن اسم مولانا محمد زكريا الكامل هو محمد زكريا الكاندهلوي ، وهو عالمٌ كبيرٌ في علم الحديث النبوي. وُلد الشيخ في شهر رمضان سنة 1315 هـ / الموافق سنة 1895م في كاندهله، قرية من قرى مصفر بالهند ، نشأ في أسرة عاملة ملتزمة بالدين المشهورة في خدمة الإسلام وتعليم العلوم الدينية وتدريس القرآن الكريم، شغل حياته في تدريس علوم الحديث النبوي و بقي مدرساً طول حياته حتى سَمَّاه جماعة التبليغ "شيخ الحديث" نظراً إلى عظمة علمه وخبرته الفائقة في علوم الحديث النبوي.

بلغ عدد الأحاديث التي وقف عليها الباحث وقام بتخريجها 441 حديثاً، موزعة إلى الأحاديث الصحيحة 161 حديثاً بنسبة 36.50%، والأحاديث الحسنة 77 حديثاً بنسبة 17.46%، والأحاديث الضعيفة 132 حديثاً بنسبة 29.93%، والأحاديث الضعيفة جداً 35 حديثاً بنسبة 7.93%، والأحاديث الموضوعية 25 حديثاً بنسبة 5.66%، والأحاديث التي لم يقف الباحث على مصادرهما ودرجاتهما 11 حديثاً بنسبة 2.49%. وبلغ الأحاديث من مجموعها إلى نوع المقبول 238 حديثاً بنسبة 53.96% و نوع المردود 203 حديثاً بنسبة 46.04%.

يُعدُّ كتاب "فضائل الأعمال" من أجل الكتب التي اعتنت بجمع الأحاديث في فضائل الأعمال والعبادات ، ومعظم أحاديث هذا الكتاب لا تخلو من أحاديث ضعيفة، وضعيفة جداً، وموضوعة، وسبب ذلك يعود إلى تساهل بعض العلماء في ذكر الأحاديث الضعيفة في فضائل الأعمال . علما بأن مولانا محمد زكريا صاحب هذا الكتاب (رحمه الله) يعد شيخا في الحديث إلا أنه لم يسلم في ذكره لتلك الأحاديث، فلا تخلو مؤلفاته من هذه الأحاديث المردودة ولو كانت قليلة.

Prince of Songkla University
Pattani Campus